

Aktuellt från Strömstad akademi Nr 2016-07 **News from Strömstad Academy No. 2016-07** 31 juli 2016

Anders Gustavsson: Redaktörens ruta *Editor's corner*

En stor händelse vid akademins årshögtid i Strömstad den 27-30 juni 2016 utgjorde boksläpp av antologin *Barnbarnens århundrade - berättelser om en ny framtid*, utgiven på Novus forlag i Oslo. Didaktiker Åsa Morberg har som gästkrönikör skrivit en värdefull kortrecension av denna bok. Boken beställes digitalt direkt hos förlaget med adress: <http://novus.mamutweb.com/Shop/> för 365 norska kronor inklusive porto. Boken kan även beställas för 346 kronor genom Adlibris med följande adress: <http://www.adlibris.com/se/sok?q>.

Åsa Morberg presenterar tankar om sitt nya uppdrag som medieansvarig för akademien. Genom sin akademiska erfarenhet och kontinuerliga kontakter med media är hon väl lämpad för sin uppgift.

Vid årshögtiden i Strömstad presenterade rektor Lars Broman i kortform sina framtids tankar under titeln "Strömstad akademis framtida utveckling". Dessutom hölls ett framtidsinriktat seminarium med livliga diskussioner kring rubriken "Visioner för Strömstad akademi". Som ett nytt så kallat nav för framtida forskning framfördes temat "value map". Aadu Ott och Carl Olivestam fick huvuduppdraget att arbeta vidare med dessa tankar. Akademiens nyvalde sekreterare farmakolog Marie-Louise G. Wadenberg presenterar minnesanteckningar från detta seminarium.

Ett annat seminarium vid årshögtiden handlade om "Hälsa och miljö" med barnläkare Gudmund Bergqvist som huvudansvarig. Jag fick tillfälle att tala om sjukdomar och botemedel inom en bondemiljö i Bohuslän under senare delen av 1800-talet. Farmakolog Marie-Louise G. Wadenberg presenterade forskning om skadeeffekter på miljön genom utsläpp av läkemedel i naturen. Kemist och barnläkare Björn Hammarskjöld presenterade en nyligen publicerad undersökning i *British Medical Journal* open access <http://bmjopen.bmj.com/> om sambandet mellan kolesterol och dödlighet bland äldre. Temat är att kolesterolet inte har den negativa inverkan som tidigare forskning menat. Läkemedlet statiner med flera kända negativa biverkningar skulle alltså inte längre behöva användas.

Barnläkare Gudmund Bergqvist anordnade vid slutet av årshögtiden en mycket uppskattad exkursion till Sarpsborg på andra sidan gränsen vid Svinesund. Det första besöket avsåg det nya centralsjukhuset Kalnes som invigdes 2015. Exkursionsdeltagarna fick en fin presentation av alla tekniska finesser och vårdförhållanden vid detta hypermoderna sjukhus. Det andra besöket avsåg Inspiria Science Center med fokus på barn och ungdomar i skolorna för att stimulera till kunskap och intresse inom matematik, naturvetenskap och teknologi.

Vid årsmötet efterlystes att ledamöternas kompetensområden ännu tydligare skulle framgå på hemsidan under länken Ledamöter. Klara önskemål fanns också om att ledamöternas aktuella e-mailadresser anges. Jag uppmanar därför alla ledamöter att kontrollera uppgifterna om er på hemsidan. Ange om er aktuella e-mailadress får anges på hemsidan. Under hösten 2016 kommer akademins styrelse att utse en webbansvarig person som kan arbeta vidare med uppdatering av hemsidan.

Jag vill inskräpa en tidigare uppmaning att försöka värva nya medlemmar till akademien, inte minst kvinnor. Skicka in förslag till rektor Lars Broman. Jag önskar nya bidrag till augustinumret av

Nyhetsbrevet med deadline den 29 augusti 2016 under adressen anders.gustavsson@ikos.uio.no. Sänd kortare artiklar, debattinlägg och/eller recensioner av ny vetenskaplig litteratur. Skriv både på svenska och engelska. Sänd också bidrag till Akademiens skriftserie Acta Academiae Stromstadiensis under adressen dr.stigo@gmail.com.

A big event at the annual festival on 27-30 June 2016 constituted the book release of the future-oriented anthology The Century of the Grandchildren, published by Novus Publishing House in Oslo. Didactics Åsa Morberg have as a guest columnist written a valuable short review of this book. The book can be ordered directly from the publisher digitally with the address:

<http://novus.mamutweb.com/Shop/> for 365 Norwegian crowns including postage. The book can also be ordered for 346 SEK by Adlibris with the following address : <http://www.adlibris.com/se/sok?q>

Åsa Morberg presents thoughts on her new task as media officer for the academy. Through her academic experience and continuous contacts with the media, she is well-suited to this task.

At the festival Rector Lars Broman shortly presented his future-oriented thoughts under the title "Strömstad academy 's future development". In addition, there was a future-oriented seminar with lively discussions entitled "Visions for Strömstad academy". As a new so-called hub for future research the theme "value map" was presented. Aadu Ott and Carl Olivestam got the main task to continue working with these thoughts. The Academy's newly elected Secretary pharmacologist Marie-Louise G. Wadenberg present notes from this seminar.

Another seminar at the festival was entitled "Health and environment" with pediatricians Gudmund Bergqvist as its principal. I had the opportunity to talk about diseases and remedies in a peasant environment in Bohuslän in the late 1800s. Pharmacist Marie-Louise G. Wadenberg presented research on the harmful effects on the environment from the release of medicines in nature. The chemists and pediatricians Björn Hammarskjöld presented a recently published study in the British Medical Journal Open Access <http://bmjopen.bmj.com/> regarding the connection between cholesterol and mortality among the elderly. The theme is that cholesterol does not have the negative impact which prior research meant. The remedy statins, with several known negative side effects, would thus no longer need to be used.

Pediatricians Gudmund Bergqvist organized a very appreciated excursion to Sarpsborg on the other side of the national border at Svinesund. The first visit concerned the new central hospital Kalnes which was opened in 2015. The excursion participants got a nice presentation of all the technical features and care conditions in this modern hospital. The second visit intended Inspiria Science Center with a focus on children and young people in schools to stimulate knowledge and interest in mathematics, science and technology.

At the Annual Meeting it was discussed that the members' areas of expertise might be expressed clearer on the website under the link Members. Preference was also expressed that members' current e-mail addresses might be listed. I urge all members to verify information on the website. Specify whether your current e-mail address may be listed on the website. In the autumn of 2016, the academy board will appoint a webmaster.

I would impress upon the earlier call to try to recruit new members to the academy, especially women. Send proposals to our rector Lars Broman. Finally, I wish to get new contributions to the August issue of the newsletter sent to my following address with deadline 29 August 2016: anders.gustavsson@ikos.uio.no. Please, write in both Swedish and English. Send short articles, opinion articles and/or reviews of new scientific literature. Send also contributions to Acta Academiae Stromstadiensis with the address: dr.stigo@gmail.com.

Bästa hälsningar, Best regards, Anders Gustavsson

Lars Broman: Från er rektor *From your Vice Chancellor*

News June and July 2016

On 27-30 June, our Academic Festival was held in Strömstad and a short report of the event was included in Newsletter 2016-06. The full program was included in News from Strömstad Academy No. 2016-05, http://www.stromstadakademi.se/Nyhetsbrev_2016-05.pdf.

We have several new Fellows in Strömstad Academy:

Elisabeth Alsén was appointed Professor of Neuro Linguistics on 7 July.

Jens Allwood was appointed Professor of Communication Science on 7 July.

Celeste Chariandy, Trinidad, was appointed Research Assistant in Science Communication on 7 July.

Maria Borgström was appointed Associate Professor in Pedagogics on 4 July.

Hans Arén was welcomed as Supporting Fellow on 19 June.

Acke Ohlin was appointed Associate Professor in Orthopedics on 17 June.

Pernilla Axelryd was welcomed as Supporting Fellow on 15 June.

You are all most welcome in Strömstad Academy!

Åsa Morberg, medieansvarig: Tankar om media-uppdraget

Jag får tacka för förtroendet att få axla ett viktigt medie-uppdrag för Strömstads Akademi. Uppdraget var inte så väldigt tydligt utformat, men att det handlar om att göra Strömstads Akademi mera känt har jag förstått. Inget hindrar Rektor och Strömstads Akademis styrelse att utveckla uppdragets innehåll.

Jag är van att arbeta med medie-uppdrag. Jag har varit chef i cirka 20 år inom högskolan och då har man ett medieansvar vare sig man vill eller inte. Jag är van att skriva pressreleaser, skicka olika typer av artiklar, recensioner, gästkrönikor, bloggar etc. En pressrelease är en viktig text, ofta med nyhetsvärde, som ska skickas till media, eller göras tillgänglig för media, i syfte att skapa god PR. Jag har erfarenhet av att skicka pressreleaser med e-post till journalister, redaktioner och analytiker på nyhetsbyråer, tidningar, radio och tv. Jag har också skickat till webbmedia. Pressreleaser förmedlas allt oftare via tjänster som media använder i sitt arbete, som exempelvis söktjänster för nyheter.

Jag har gått medie-utbildning för att kunna kommunicera bättre med medierepresentanter. Medie-etik har jag också fått utbildning i, men det är ingen garanti för att man inte ska hamna i blåsväder. Jag ska göra mitt allra bästa för att få detta att fungera. Jag ska också göra det som är möjligt för mig i ett slags hedersuppdrag.

Som jag ser det är det viktigt att starta på allvar med "Barnbarnens Århundrade – berättelser om en ny framtid". Boken säljer sig absolut inte själv. Det gör för övrigt inga böcker. Att marknadsföra en bok är ett hårt arbete. Jag har hitintills klarat av följande: Jag har skrivit en blogg. Jag bloggar regelmässigt för LR och Skolvärlden och bloggen är redan skickad. När bloggen läggs ut är dock lite svårare att berätta om, eftersom det är semestrar just nu. I vanliga fall läggs den ut direkt av chefredaktören för Skolvärlden. Bloggen har Anders och Lasse fått, för kännedom. Den är skriven för skolpersonal. Syftet är att locka LR:s medlemmar att köpa boken och att framför allt läsa den.

Jag har också skrivit en gästkrönika som jag skriver för en lokaltidning. Den ska locka en bred allmänhet att köpa boken och läsa. Eftersom jag inte varit med i boken kan jag faktiskt skriva en anmälan och kanske också en presentation/recension till presumtiva läsare? Målgruppen är bred för boken och möjligheterna till presentationer är faktiskt många. Brev kan gå till utbildningsdepartementet, utbildningsutskottet, och UKÄ. Sedan finns det ju alla möjliga tidskrifter. Innan jag skickar medie-alster skickar jag till rektor som ansvarig för verksamheten i Strömstads Akademi.

Jag kan inte arbeta utan samarbete som medieansvarig. Jag behöver kontakter, idéer och framför allt underlag. Förutom boken, vad ska vi göra PR-för? Strömstads Akademi är en unik företeelse som behöver marknadsföras i sig, eller? Vissa projekt behöver marknadsföras separat. Vad vi ska företa oss behöver vi resonera om. Styrelsen behöver ta en mediediskussion inte minst.

Kanske ska styrelsens diskutera möjligheten att ta fram ett medieprogram eller kommunikationsprogram om man så vill?

Åsa Morberg, gästkrönikör "Barnbarnens århundrade – berättelser om en ny framtid"

Hur kommer världen att se ut år 2100? Vi kan inte veta det, men framtiden kommer inte bara, utan den skapar vi alla tillsammans. Framtiden är intressant att fundera över och en utmaning för oss alla.

En grupp forskare har utifrån sin forskning i sina discipliner funderat över hur det skulle kunna se ut vid nästa sekelskifte. I korta essäer i den populärvetenskapliga genren berättar de på ett fascinerande och inspirerande sätt, om hur "barnbarnens århundrade" troligen kommer att te sig, utifrån den forskning de hitintills genomfört. Arton forskare har tecknat möjliga framtidsbilder.

Projektet är unikt i sitt slag. Boken är utgiven av Strömstads Akademi, Institutet för avancerade studier. "Barnbarnens århundrade" var titeln på ett tvärvetenskapligt projektsom bildat utgångspunkt för forskarnas texter. Det ligger naturligtvis i vår generations intresse att världen fram till nästa

sekelskifte utvecklas så att alla våra barnbarn kommer att kunna leva ett gott liv, hela livet, och att vår planet då är i så bra skick så att kommande generationer kan leva ett människovärdigt liv.

Strömstads Akademi består av forskare/expertter inom många vetenskapsområden. Boken är indelad i fyra teman: utbildning, miljö, hälsa och demokrati och kultur. Utbildningstemat tecknar den svenska skolan år 2100 och diskuterar vilken kunskap som ger bäst beredskap för de utmaningar barnbarnen står inför. Det finns också en filosofisk berättelse om framtidens utbildning, liksom ett individperspektiv på vilka möjligheter vi har som individer att påverka.

Miljötemat startar med oceanografi, dvs. hur de stora haven kommer att se ut 2100. Det finns också ett avsnitt om klimat-hotet och hur vi trots goda kunskaper inte riktigt förmår agera. Miljötemat handlar också om flöden i atmosfären och om energisystem, allt i perspektivet av hållbar utveckling. Hälsotemat belyser barnhälsovård, barnsjukvård och munhälsa i ett framtidsperspektiv, liksom orsaker till olika sjukdomstillstånd. Framtida behandlingsstrategier av sjukdomar tas också upp. Demokrati och kulturtemat reser frågan om det kommer att finnas någon demokrati år 2100. Det finns också ett intressant avsnitt om Wallraffare, Whistleblowers och Wikileaks, dvs. om våra informationssystem. Det finns också en intressant essä med rubriken: Hoppas grodan till den önskade framtiden? Stormaktsdrömmar och sönderfall belyses också, liksom gravminnen och kulturarv inför framtiden.

Genom den kunskap framtidsstudierna i Barnbarnens århundrade genererar är det möjligt både att påverka utvecklingen och att skapa bärkraftiga strategier för att möta framtidens utmaningar.

Lars Broman: Strömstad akademis framtida utveckling

Inledning av seminarium i Strömstad 27/6-16

Strömstad akademi bildades 10 september 2008. Sedan 2008 har antalet ledamöter 10-dubblats till nära 100. Vi har nu vår åttonde akademiska högtid med nästan 60 deltagare och strax vårt åttonde årsmöte. Vi har en välbesökt hemsida (>100 besök per dag). Vi ger ut ett 2-språkigt nyhetsbrev varje månad. I övermorgon släpps boken *Barnbarnens århundrade – berättelser om en ny framtid*. Därefter installeras vår åttonde hedersprofessor.

Men: Vi lever på en skosnöresbudget, byggd på medlemsavgifter, kommunalt stöd och enstaka donationer. Vi saknar ackreditering.

Vad händer idag, (kanske)?

Stadgeändringar med fördelning av akademins ledning och en arbetande styrelse.

Val av ordförande, vice ordförande, kassör, sju övriga styrelseledamöter med egna ansvarsuppgifter, vilka fastläggs under hösten.

Val av rektor och prorektor, utanför styrelsen och med exekutiva funktioner.

Vad händer (förhoppningsvis) framöver?

Visioner utvecklas och styr utvecklingen mot en tvärvetenskaplig akademi som påverkar sin omvärld.

Vår roll i närområdet konsolideras och stärks.

Internationellt utvecklas vi från 10 till 50% ledamöter utanför Sverige, från dagens 8 till 20 länder. Vårt första internationella forskarsymposium ISREE 2017 kan följas av fler.

Vår forskningspotential kartläggs och utnyttjas.

Marie-Louise Wadenberg: Minnesanteckningar från möte den 29/6 2016 i Strömstad gällande 'Visioner för Strömstad Akademi'

I samband med den Akademiska Högtiden hölls ett första möte med fokus på visioner för Akademiens framtida uppgifter.

Närvarande: Peter Fritzell, Åsa Morberg, Bodil Frisdal, Hans Tropp, Kersti Samuelsson, Aadu Ott, Anders Gustavsson, Per Sigurd Agrell, Rune Wigblad, Märta Rosenlind, Ingrid Grundén, Inger Egermark (+ gäst), Ann-Louise Petersen, Marie-Louise Wadenberg, Carl Olivestam.

Peter Fritzell tog ordförandeskap och inledde sammankomsten.

Frågor delades in i praktiska och teoretiska.

Peter inledde, och under rubriken 'teori' hölls en kort diskussion om Akademiens strategier för agenda:

* Global inriktning vs multidisciplinära aktiviteter från medlemmarna individuellt

* Huvudsakligt fokus på forskning vs en mer socialt öppen ambassadörliknande roll i samhället

Man kunde konstatera att eftersom många medlemmar har lång livserfarenhet samt en viss frihet att disponera sin tid, så har man också därmed ett visst 'informationsövertag' gentemot yngre individer i samhället. Detta bör kunna utnyttjas på lämpligt sätt (omgivningspåverkan, politikerkontakt/utbildningsdepartementet etc).

Det föreföll även vara enighet kring att Akademin i första hand bör ha en socialt öppen ambassadörliknande roll i samhället.

De praktiska frågorna dominerade därefter diskussionen.

Under rubriken 'Praktik' diskuterades

1. behov av sändlista
2. reklam/marknadsföring
3. andra mediakontakter som skrifter, nyhetsbrev, blogg, Facebook.
4. Nationella events som äger rum på samma dag landet över (förslag från Märta Rosenlind)
5. seminarier
6. Peter Fritzell arbetar också med att Strömstad Akademi får tillbaka möjligheten att förfoga över ett arbetsrum i Stadshuset - viktigt
7. budgetfrågor
8. kontinuerlig uppdatering av medlemmarnas vetenskapliga artiklar nyligen accepterade för publikation (MLW förslag)

Media-ansvarig är Åsa Morberg (men även Anders Gustavsson hjälper till här)

Vidare diskuterade man plattformar för verksamheten såsom:

Nav, lärmiljöer, gemensam arena, 'value map', nytt gemensamt tema (liknande upplägget för Framtidsantologin), samt tvärfakultetsprojekt (vilket kan underlätta möjligheter att söka anslag; Rune Wigblad)

I denna anda beslöts mer konkret att:

1. utnyttja de ämnesgrupper (4 st) som bildats för Framtidsantologin (samt möjligen utvidga ämnes-representationen med fler grupper)
2. utse en representant för varje ämnesgrupp att delta i en övergripande sk 'think tank'

Som gemensamt tema för en kommande publikation föreslogs 'Krig och flyktingar' (global inriktning) med/utifrån fokusbegreppen 'religiösa/gruppberoende vs sekulära/individberoende kulturer' och hur detta påverkar interaktionen mellan människor globalt. De flesta var positiva till detta förslag.

Aadu Ott och Carl Olivestam tog på sig ansvar att börja arbeta utifrån detta upplägg.

Anteckningar förda av sekreteraren, i nyvalda styrelsen som formellt tillträder år 2017, Marie-Louise G Wadenberg

Gudmund Bergqvist: Seminarium om Hälsa och miljö på Vetenskapsfesten 20160629

Detta är ett stort och väsentligt tvärvetenskapligt område. Här kommer en kort sammanfattning av seminariet.

Undertecknad seminarieledare och till professionen barnläkare inledde med att diskutera definition av hälsa enligt WHO - ett tillstånd av fullständigt fysiskt, mentalt och socialt välbefinnande samt avsaknad av svaghet och sjukdom.

Omgivningsfaktorer som sjukdomar-epidemier, krig, brist på föda, gifter, avsaknad av rent vatten och klimatfaktorer påverkar alla hälsan negativt. Utbildning-kunskap och en god samhällsstruktur har en positiv effekt på hälsa och miljö.

Hälsa kan mätas objektivt t.ex. genom statistiska mått i en befolkning: medellivslängd, nyföddhets-, spädbarns- och barnadödlighet, mödradödlighet i förlossningar etc. liksom statistik beträffande förekomst av sjukdomar och resultat av behandling.

Under de sista 150 åren har betydande förbättringar beträffande dessa skett i alla länder. Minskningen av barnadödligheten har berott på att man kunnat bemästra infektioner och på en bättre nutrition. Rent vatten – sanitet -förhindrande av smittspridning förutom vaccinationer har haft stor effekt liksom antibiotika. I utvecklade länder har teknologiska framsteg inom bland annat nyföddhetsvård och kirurgi haft effekt.

De sista 20 åren har en påtaglig effekt på dödligheten även i högre åldrar skett med ökande medellivslängd. Drivande faktorer har varit minskad rökning! (lungcancer +hjärt-kärlsjukdom) undvikande av alkohol droger, blodtryckskontroller men även teknologi som kirurgi och cancerbehandling. Life stile och matvanor spelar stor roll.

Relationen mellan inkomster och hälsa är alldeles klar vid lägre inkomster i u-länder där relativt små förbättringar ger stora effekter enligt en närmast logaritmisk kurva. Effekten är ej lika stor i höginkomstländer. Andra faktorer som t.ex. hälsovårdens organisering inverkar också.

Ofta talar man om välbefinnande vilken är något där ekonomi, utbildning, sociala-samhälleliga strukturer läggs ihop.

Relationen mellan inkomst och mental hälsa är mera komplicerad. Det finns för de fattigaste en effekt av bättre ekonomi men kurvan är klart avvikande från den mellan ekonomi och medellivslängd.

Postsovjettiska länder har klart lägre lyckoindex medan sydamerikanska har högre än sin reella ekonomi. Många olika faktorer synes spela in bland annat kulturella.

Anders Gustavsson, etnolog, berättade om situationen i Bohuslän på 1800 talet med utgång från dagböcker. Detta var en tid innan man hade kunskap om bakterier -en av det århundradets största framsteg. Trots de i våra ögon bristfälliga kunskaperna hade läkarna gott rykte och besöktes ofta. Hembesök var vanliga. Vid föredraget framfördes effekten av epidemier som t.ex. scarlatina (orsakad av grupp A streptokocker) och i en socken var av totalt 67 döda 33 avlidna av scarlatina . De var alla barn och i flera fall förekom flera dödsfall inom samma familj.

En annan typ av infektion var tarminfektion som tyfoidfeber (salmonellos) som kunde ge både dödsfall och långvarig sjukdom. Det beskrivs också hur för vanliga sjukdomar fick patienten betala läkaren medan avgiften för tyfoidfeber ersattes av staten.

I brev och dagböcker framstår klart den oro och sorg som de anhöriga hade i samband med sjukdom och död liksom en stoisk inställning till livet. Man beskriver också dödsfall i samband med förlossning, en inte ovanlig händelse på den tiden (liksom nu i många u-länder).

Sammanfattningsvis ger dessa studier en god inblick i hur livet fungerade innan de stora medicinska och ekonomiska förändringarna kom genom användande av vetenskapliga metoder!

Marie Louise Wadenberg, farmakolog, berättade om hur läkemedel i Sverige kan komma ut i naturen och förorsaka skador hos djur och människor, liksom de regler som finns för att begränsa utsläppen. Information kring dessa regler, och hur vissa läkemedel inverkar på miljön, finns bland annat på [FASS.se/facts for prescribers](http://FASS.se/facts_for_prescribers), Läkemedelsverket och Apoteket AB. Hon talade vidare dels om preparat som är primärt toxiska men även om risken för biomagnification då gifter ansamlas högre upp i näringskedjan -plankton -fisk -mås -havsörn där varje steg innebär en mångdubbling av gifthalten! Hur gör man för kolla upp? Exempel från FASS visar t ex att ibuprofen beskrivs utgöra medelmåttig toxisk risk i naturen.- nedbryts bra och har liten risk för ackumulation. Läkemedel hamnar i naturen, vanligen vatten, via avloppssystem från fabriker, från enskilda individer via urinutsöndring och/eller att de slängs t.ex. som sopor eller tas omhand otillräckligt. Överblivna mediciner bör inlämnas till apoteken i genomskinliga plastpåsar.

De mediciner som för närvarande ger mest problem är hormonprodukter, diklofenak, bensodiazepiner, liksom vissa veterinärmedicinska produkter -ivermektin. Antibiotika frisläppning från fabriker i t.ex. Indien, på grund av deras otillräckliga reningssystem, utgör ett stort problem och är en grogrund för utvecklande av bakteriestammar som är multiresistenta. Vi kan alltså bli påverkade via dricksvatten, mat (framför allt fet fisk), men även på andra sätt på grund av att läkemedel släpps ut i naturen.

Björn Hammarskjöld, kemist och barnläkare, berättade om en studie kring effekten av statiner som nyligen publicerats i BMJ på nätet:Lack of an association or an inverse association between low-density lipoprotein cholesterol and mortality in the elderly: a systematic review . Gruppen har systematiskt gått igenom 19 artiklar som jämfört det "onda kolesterolet" LDL (low density lipoprotein) och dödlighet. Det anses vara farligt i motsats till höga HDLkolesterolvärden (high density lipoprotein) vilket anses vara bra.

Enligt teorin ger höga LDL kolesterol värden "en ökad sjuklighet i hjärtkärlsjukdomar". Ett sätt att sänka "kolesterolvärdena" hos patienter är att använda en läkemedelsgrupp så kallade "Statiner". Det finns ett antal studier som bevisar att de sänker LDL- kolesterolvärdena, men denna genomgång av ett antal studier visar att det **ej** ger ökad livslängd. Statiner har dessutom ett antal biverkningar varav utveckling av demens är den mest allvariga , men även muskelsmärter och ökad risk att utveckla diabetes.

Man har en ny teori om att de som lever länge och är friska har höga LDL-kolesterolvärden då den är nödvändig för hälsan. Slutsatsen borde bli att man skulle sluta ta statiner, vilket nästan ¾ miljon svenskar över 60 år gör och knappt 170 000 under 60.

Som avslutning för framtida diskussion visade seminarielidaren bilder på hot mot en ökande medellivslängd, fysisk hälsa samt de problem som finns kring mental hälsa och oklarhet varför den är dålig.

Vid diskussionen framkom önskemål om att i en sann tvärvetenskaplig grupp utveckla ämnet, och göra det betydligt mera omfattande än seminariet och med mål att utge en framtida publikation i Acta academiae stromstadiensis. Intresserade anmäler sig till gudmundbergqvist@hotmail.com .

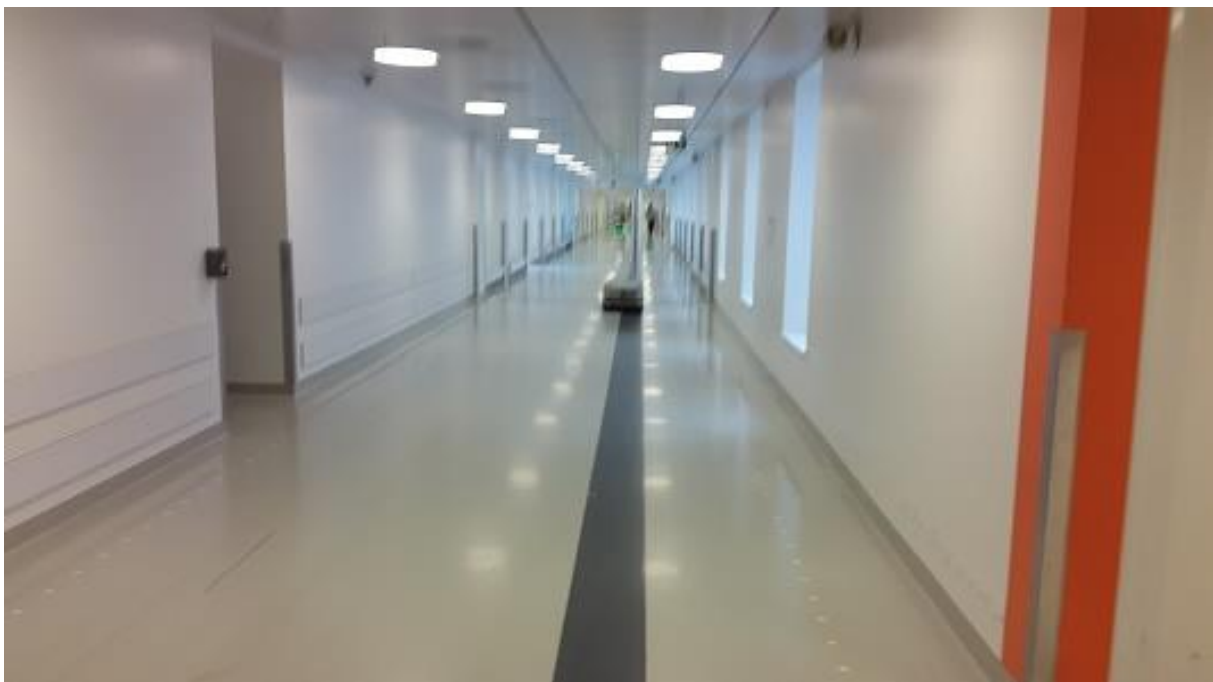
Gudmund Bergqvist: Utflykt till Norge 160630

Medlemmar av akademien och deras gäster i allt totalt 12 personer besökte 2 intressanta institutioner i Östfold Fylke.

1. Kalnes sygehus - det nya centralsjukhuset i Östfold ,som invigdes hösten 2015. Det anses vara Nordens modernaste sjukhus. Omfattar 650 platser somatik och psykiatri och dessutom kortvårds - öppenvårds enheter. Det är länets största arbetsgivare med tusentals anställda.

IT-Logistikchef Terje Gårdsmoen gav en fyllig och intressant redogörelse för hur sjukhuset byggts och den ideologi som legat bakom olika lösningar. Man har varit intresserad av att ha bra flöden, att läkare och sköterskor skall kunna ägna så mycket tid som möjligt åt patientkontakt. Sjukhuset har endast enkelrum. Vårdtiden är mycket kort. Man har journal datasystem där läkaren på rummet har dator och kan diskutera med patienten med utgångspunkt i tillgängliga fakta. Patienterna har fullständig tillgång till sin journal. Man har system som automatiskt visar t.ex. när labresultat är klara. Man har på olika sätt arbetat med att förbättra kvalitet och effektivitet. Transporter inom sjukhuset av materiel etc. är datoriserad och sköts av transportrobotar.

Vi blev mycket väl mottagna på sjukhuset.

2. Inspiria "science center" är en ideell verksamhet i värdekedjan - skola-näringsliv. Centret vill stimulera intresse och kunskap i matematik, naturvetenskap och teknologi med fokus på barn och ungdomar. Det ägs av Sarpsborgs kommun som huvudägare med andra Östfoldkommuner som delägare.

Man har samarbete med skolorna, som i olika årskurser regelbundet besöker Inspiria. Man har även möjlighet att ge kurser för lärare. Man har också en så kallad forskarskola på 3 dagar för barn för att stödja deras nyfikenhet och intresse för naturvetenskap.

Förutom mot skolan är Inspiria öppet mot allmänheten och har även goda lokaler för konferenser. Aadu Ott har deltagit som föreläsare vid sådana.

Vi fick höra om Inspiria i allmänhet och dessutom möjlighet att se hur man tidigt lär barn programmera robotar och se en fin föreställning på deras planetarium. En del av personalen bor i Strömstad - vilket kan vara en grund för vidare samarbete!

Björn Hammarskjöld: Sluta ät statiner

Nu har den äntligen kommit. Artikeln som slår undan fötterna för kolesterolmaffian:

Lack of an association or an inverse association between low-density lipoprotein cholesterol and mortality in the elderly: a systematic review

Uffe Ravnskov, David M Diamond, Rokura Hama, Tomohito Hamazaki, Björn Hammarskjöld, Niamh Hynes, Malcolm Kendrick, Peter H Langsjoen, Aseem Malhotra, Luca Mascitelli, Kilmer S McCully, Yoichi Ogushi, Harumi Okuyama, Paul J Rosch, Tore Schersten, Sherif Sultan, Ralf Sundberg

Det är 17 vetenskapsmän som tillsammans har gått igenom ett stort antal artiklar och funnit 19 studier som jämför det "onda" LDL-kolesterolvärdet och död. Det blev 68 094 äldre där man registrerade alla dödsfall i 28 grupper och hjärt-kärl död i 9 grupper.

Det visar sig att man fann en negativ korrelation mellan död av alla orsaker och LDL-kolesterol i 16 grupper varav 14 var statistiskt signifikant skillnad. Det var 92 av alla där man registrerade sambandet. Bland övriga kunde man inte finna någon association.

I två grupper var dödligheten högst bland dem som hade lägsta LDL-kolesterolhalten. Bland sju grupper fanns ingen association.

Slutsatsen blev att ju lägre LDL-kolesterol desto högre var risken att dö bland dem som var äldre än 60 år.

Denna upptäckt är tvärtemot kolesterolhypotesen där högt LDL-kolesterol ger kärlförfetning och död.

Detta visar att äldre personer med högt LDL-kolesterol lever längre än personer med lågt LDL-

kolesterol.

Vidare måste nu rekommendationerna rörande farmakologisk minskning av LDL-kolesterol för att minska hjärt-kärlsjukdomar ifrågasättas hos patienter äldre än 60 år.

Läs hela artikeln här: <http://bmjopen.bmj.com/content/6/6/e010401.full.pdf+html>

Min konklusion:

Nu har det visats att inte bara det "goda" HDL-kolesterol ska vara högt för att ge ett klart förlängt liv utan även det "onda" LDL-kolesterolet bör vara högt för ett långt liv.

Då behöver ingen över 60 års ålder äta kolesterolsänkande statiner. Med tanke på att omkring 34,4 % av alla svenska invånare över 60 år står på statiner var det 733 239 personer över 60 års ålder som 2015 stod på statiner. Källa: Socialstyrelsens läkemedelsstatistik 2016-06-14

Ingen av dessa 733 239 personer över 60 års ålder behöver äta statiner. Alla dessa patienter har fått biverkningar av statinerna. Källa: Socialstyrelsens läkemedelsstatistik 2016-06-14
96 % av alla som dör i hjärt-kärlsjukdom är minst 60 år gamla. Att vara yngre än 60 år innebär en ännu mindre risk att dö i hjärt-kärlsjukdom. Men 19 % av alla som äter statiner är under 60 års ålder. Som följd av att de över 60 års ålder nu slipper statiner saknas anledning att särbehandla personer under 60 års ålder.

Ingen av de 168 322 personer som är under 60 års ålder behöver äta statiner. Alla dessa patienter har fått biverkningar av statinerna. Källa: Socialstyrelsens läkemedelsstatistik 2016-06-14

Ingen av alla dessa 901 561 personer i alla åldrar behöver äta statiner. Alla dessa patienter har fått biverkningar av statinerna.

Biverkningarna är många och allvarliga. Alla får en försämring av hjärnans funktion då nervsignalmolekylerna inte kan skickas mellan nervtrådar på grund av kolesterolbrist. En del får en klar demensutveckling på grund av statinerna. Enstaka (i realiteten hundratals) patienter får total minnesförlust. Se exempelvis <https://www.spacedoc.com/articles/statins-pls-als-and-pn> och det finns mycket mer att läsa på Dr Gravelines hemsida.

Muskelvärk är vanligt, man orkar inte gå ens på grund av energibrist i cellerna. Sexlivet blir lidande, risken för sockersjuka ökar och de som redan har sockersjuka får ökat P-glukos eftersom insulintransporten minskar på grund av kolesterolbrist.

Om jag stode på statiner skulle jag låta bli att ta mer statiner och ta med mig artikeln i BMJ Open till min läkare och få denne att slut skriva ut statiner. Kallas patientmakt och har stöd i Patientsäkerhetslagens 6 kapitel 1 §.